

**„Autor celebru de cărți pentru copii,
recunoscut și tradus în toată lumea, Spiridon Vangheli
este distins cu Medalia de Aur pentru Creativitate.”**

Francis Gurry
DIRECTOR GENERAL

ORGANIZAȚIA MONDIALĂ
DE PROPRIETATE INTELLECTUALĂ

Geneva, aprilie 2012

„Ostaș al culturii” – cum inspirat l-a numit Nicolae Dabija – și, totodată, pedagog național, Spiridon Vangheli (n. 14 iunie 1932, la Grinăuți-Bălți, nu prea departe de Chișinău) are imaginație prodigioasă și inconfundabilă vervă narativă, mixând umorul cu duioșia și gravitatea. Prin năstrușnicii adulți din PANTALONIA, în care, negreșit, mai dăinuie copilul, scriitorul își confirmă – a câta oară? – indiscutabila apartenență la stirpea marilor povestitori ai lumii.

Adrian Dinu RACHIERU
(Timișoara)

Spiridon Vangheli
Pantalonii-
tara
nastrusnicilor

EDIȚIE ÎNGRIJITĂ DE: CONSTANTIN BOSTAN
ILUSTRĂȚII DE: IURIE LEU

DOXOLOGIA
Iași, 2024

*Dedic această carte fiicei mele,
Rodica*

De ce țara se numea Pantalonia?

Era mică țara lor – avea numai două sate și un pui de oraș, căruia îi ziceau **capitală**.

Drept îi, piticii se lăudau că mai au în țară și trei uriași cu chica verde. Erau trei munți ce le țineau răcoare vara, sub cușmele lor parcă le era mai cald iarna.

Și cum cele două sate se aflau la poalele a doi munți, iar capitala ceva mai încolo, sub alt munte, de sus țara piticilor părea o pereche de pantaloni întinși la soare, între munți.

Când vreun pitic se urca pe munte și vedea jos pantalonii de uriaș, nu-maidecât se bătea cu pumnul în piept:

– Odată bărbați trăiesc acolo! Și zicea piticul și unde se pornea a cânta mândru, în limba pantaloneză:

În țara asta dintre munți
Ștregari cu barbă-s mulți...
Nu-mi trebuie Niponia,
Nici altă țară, nici...
Mi-i dragă Pantalonia
Și nu mă duc de-aici!

Dar din pantalonii aceia, până una alta, pe ici-colo ieșea fum, iar mai la fundul lor sclipea hogașul de aur de la castelul împăratului. Că avea Pantalonia și împărat, d-apoi cum!? Pe atunci, o cârmuia Piticul cel Mare.

Țara asta n-am născocit-o eu. Ce o să vă spun mai departe sunt niște istorii auzite din gura unui pitic din Împărăția Duminică (că așa erau acolo: șapte împărății, precum zilele săptămânii).

– Când erai copil, te aflai în Împărăția Luni, povestea piticul. În curtea ta se afla scrânciobul și aici se coceau întâi cireșele.

Dacă în Împărăția Luni te jucai cu mieii, în Împărăția Marți săreai călare pe cal. Colo băieții alergau după fluturi, aici se jucau de-a baba-oarba cu fetele... Și ta-a-re mai așteptau să răsară Luna, că atunci rămâneau doi câte doi.

– Nu cumva a dat un nor peste Lună? închidea fata ochii.

Și, o Doamne, dacă se pricepea băiatul, aceasta era prima sărutare. Și parcă atunci se făcea că ei erau în cer, iar Luna pe Pământ.

Când făceau nuntă, ziceau că sunt în Împărăția Miercuri. Cânta scripca și bă-ă-tea toba de-a mai mare dragul în împărăția asta.

În Împărăția Joi coborau din pod leagănul în care a dormit cândva mirele sau, poate, mireasa și se întrebau cu cine seamănă fătul lor. Cu mama? Cu tata?

Iată și Împărăția Vineri! Un copil a spart oglinda. Tata ridică un ciob: „Văd ori mi se pare? Am oaspeți în barbă: trei peri cărunți!”

Sâmbătă nu avea timp să se uite în oglindă, dar cum ajungea în Împărăția Duminică, vă-hă-hă! toată barba era albă-dalbă.

– Anapoda e făcută și viața asta, se scărpină câte un bătrânel la ceafă. Când ești mic, nu știi cum să fugi în Împărăția Marți, dar când ajungi în Împărăția Duminică, mai fă-te înapoi copil, dacă poți!

– Ba pot! zicea alt bătrân, care, știind a-și păstra sufletul de copil, se urca fără scară într-un cireș, apoi se dădea în scrânciob...

Nici casele în țara aceea nu erau ca ale noastre. Cizmarul locuia într-o ciubotă uriașă, casa morarului semăna cu o franzelă, iar castelul împăratului părea o căciulă – adică... aici se află **capul țării**. Era la poarta castelului și un cal de lemn: în burta lui trăia vizitiul împăratului.

S-au gândit, s-au tot gândit cum să facă școala, ca să-i atragă pe copii. Și au făcut-o rotundă ca un harbuz, numai că, în loc de coadă, harbuzul acela avea un hodgeag, care ta-a-are mai era de folos iarna!

Poposim deci în **Pantalon**ia.

Spionul din traistă

Sus, într-un colț de cer, a răsărit Luceafărul de dimineață. Era încă întuneric, da un pitic mergea deja pe drum cu traista în spate. Se ducea la iarmaroc, că i-a născut soția un băiat și îi trebuie leagăn. Ba i-a mai dat femeia sa de grijă să tragă cu urechea prin iarmaroc: de, acolo e multă lume – poate i-a cădea cu tronc și un nume frumos pentru băiatul lor.

Leap, leap, se îndemna piticul. Voia să ajungă cât mai devreme, că dimineața se face târg bun. Cum era dus pe gânduri, omulețul a uitat că n-are voie să treacă la ora asta pe lângă castelul Măriei Sale, Talion.

Și n-ar fi fost nimic, dacă nu-l dădea de gol cocoșul din traistă: tocmai atunci l-a apucat cucurigul.

Vezi că era vară și împăratul dormea cu geamul deschis.

– Cine și-a pus poiețica sub fereastra mea? a sărit din pat Măria Sa.

Când colo, pe drum, numai piticul acela, cu desaga... A deschis el gura să spună că aceea nu-i poiețică, ci traista lui, însă a înghițit în sec.

Cocoșul, să nu tacă și el? Că Măria Sa tocmai se lăsa păgubaș: poate că i s-a părut numai? Da cocoșul – a doua oară: „Cu-cu-ri-guu!”.

Tot atunci straja l-a și înhățat pe pitic. Ba i-a luat și traista cu bucluc.

– E cocoșul meu! se apăra piticul Stănică.

– Dar drumul?

– Păi ce, am furat drumul? Iacătă, a rămas aici, între case!

– Ai *document* că te duci la iarmaroc?

Piticul a strâns din umeri: de unde să ia așa ceva?

– Ei, vezi? Nu-l ai. Ș-apoi, de ce l-ai ascuns în traistă?

– Păi, așa-i mai ușor să-l duc unde îmi trebuie...

– A-ha, *unde îți trebuie!* a surâs străjerul cu pușca. Dacă îl ascunzi în traistă, acela e spion de acu, nu mai e cocoș. Auzi? Măria Sa cască. Garantat că îl doare capul... Că de, azi îi pun vrăjmașii un cocoș în traistă, să-i strice somnul, dar mâine i-or aduce și un lup în sac!

Cum-necum, a încăput omulețul la bucluc. Cu cocoșul nu se știe nici în ziua de azi ce-au făcut cei de la Curte. Cică... nu și-au pus mintea cu o pasăre și i-au dat drumul... Să-i credem, tu ce zici? Eu atâta știu: traista a rămas goală. Și... unde mai pui că era în ajunul unei sărbători dintre cele mari: ziua Măriei Sale, prilej de ma-a-are ospăț!...

Drept pedeapsă, piticul Stănică a fost pus să lucreze o săptămână la Curte, că tot erau atâtea de făcut... Pregătiri, nu șagă, se făceau! De ziua sa, împăratul Talion chema oaspeți până și din străinătate...

Răgeau boii înjunghiați, țipau porcii, grozav mai gâgâiau găștele... Au adus și ceaunele cele mari de la stână să facă de-ale gurii. Atâta fum se ridica de la Curte, că mai nu se mai vedea prin părțile acelea.

Stănică, de dimineață până seara despica lemne și că-ă-ra apă cu două căldări. Din când în când, își îndesa pălăria pe ochi, încleștând pumnii. Na, a tot cumpărat leagăn! Să fugă? Îl vor găsi acasă, i-au luat numele!

Tot iscodind încolo, încoace, a dat taman peste... parașuta lui Talion! E-hei, ce mai gând i-a venit! E drept că a trebuit s-o facă și pe motanul, dar tot a prins un șoarec într-o cămară. Bucuros, Stănică i-a dat drumul pe ascuns în parașuta aceea, având grijă să nu poată ieși de îndată...

